

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a opta)

22 ianuarie 2026*

„Trimitere preliminară – Proceduri de atribuire a contractelor de achiziții publice – Directiva 2014/23 – Atribuirea contractelor de concesiune – Directiva 2014/24 – Motive de excludere – Reglementare națională care instituie un registru al partenerilor sectorului public – Cerința de imparțialitate a persoanei autorizate să înscrie în acest registru partenerul sectorului public – Aplicarea unei amenzi pentru nerespectarea acestei cerințe – Excludere automată de la participarea la achizițiile publice în cazul neplății acestei amenzi – Articolul 49 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene – Caracterul penal al sancțiunii – Previzibilitatea și proporționalitatea acesteia – Principiul securității juridice”

În cauza C-590/24,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Najvyšší súd Slovenskej republiky (Curtea Supremă a Republicii Slovace), prin decizia din 3 septembrie 2024, primită de Curte la 10 septembrie 2024, în procedura penală împotriva

AK Dlhopolec s.r.o.,

MABONEX SLOVAKIA spol. s r.o.,

A. B.,

X. Y.,

CURTEA (Camera a opta),

compusă din doamna O. Spineanu-Matei, președintă de cameră, domnul C. Lycourgos (raportor), președintele Camerei a treia, îndeplinind funcția de judecător al Camerei a opta, și domnul S. Rodin, judecător,

avocat general: doamna J. Kokott,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

* Limba de procedură: slovacă.

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru X. Y., A. B., AK Dlhopolec s.r.o., MABONEX SLOVAKIA spol. s r.o., de Z. Klúzová, advokátka;
 - pentru guvernul slovac, de E. V. Larišová și A. Lukáčik, în calitate de agenți;
 - pentru Comisia Europeană, de A. Biolan, R. Lindenthal și G. Wils, în calitate de agenți,
- având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatei generale, pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolelor 26, 49 și 114 TFUE, a articolului 49 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), a articolelor 3, 38 și 41 din Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind atribuirea contractelor de concesiune (JO 2014, L 94, p. 1), a articolelor 57 și 58 din Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE (JO 2014, L 94, p. 65), precum și a principiului securității juridice.
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unei proceduri având ca obiect aplicarea unei amenzi societăților AK Dlhopolec s.r.o. (denumită în continuare „Dlhopolec”) și MABONEX SLOVAKIA spol. s r.o. (denumită în continuare „Mabonex Slovakia”), precum și lui A. B. și X. Y., conducători ai Mabonex Slovakia, pentru o infracțiune pretins săvârșită cu ocazia înscrierii în Slovacia a Mabonex Slovakia în Registrul partenerilor sectorului public (denumit în continuare „RPSP”).

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Carta

- 3 Articolul 49 alineatele (1) și (3) din cartă prevede:

„(1) Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau omisiune care, în momentul săvârșirii, nu constituia infracțiune potrivit dreptului intern sau dreptului internațional. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă mai mare decât cea aplicabilă la momentul săvârșirii infracțiunii. În cazul în care, ulterior săvârșirii infracțiunii, legea prevede o pedeapsă mai ușoară, se aplică aceasta din urmă.

[...]

(3) Pedepsele nu trebuie să fie disproporționate față de infracțiune.”

Directiva 2014/23

- 4 Articolul 3 din Directiva 2014/23, intitulat „Principiul egalității de tratament, nediscriminării și transparenței”, prevede:

„(1) Autoritățile contractante și entitățile contractante îi tratează pe operatorii economici în mod egal și fără discriminare și acționează într-o manieră transparentă și proporționată.

Modul în care este concepută procedura de atribuire a concesiunilor, inclusiv estimarea valorii, nu poate avea ca intenție excluderea acestora din domeniul de aplicare al prezentei directive sau favorizarea sau defavorizarea în mod nejustificat a anumitor operatori economici sau a anumitor lucrări, bunuri sau servicii.

(2) Autoritățile contractante și entitățile contractante urmăresc să asigure transparența procedurii de atribuire și a îndeplinirii contractului, respectând articolul 28.”

- 5 Articolul 38 din această directivă, intitulat „Selecția și evaluarea calitativă a candidaților”, conține printre altele motivele de excludere de la procedurile de atribuire a concesiunilor.
- 6 Articolul 41 din directiva menționată prevede criteriile de atribuire a concesiunilor.

Directiva 2014/24

- 7 Articolul 18 alineatul (1) din Directiva 2014/24 prevede că autoritățile contractante îi tratează pe operatorii economici în mod egal și fără discriminare și acționează într-o manieră transparentă și proporționată.
- 8 Articolul 57 din Directiva 2014/24 reglementează printre altele motivele de excludere a operatorilor economici de la participarea la o procedură de achiziții publice. Articolul 58 din această directivă prevede criteriile de selecție pentru participarea la o astfel de procedură.

Dreptul slovac

Legea privind RPSP

- 9 Articolul 13 alineatul (1) din zákon č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Legea nr. 315/2016 privind Registrul partenerilor sectorului public și de modificare și completare a anumitor legi) din 25 octombrie 2016, în versiunea aplicabilă litigiului principal (denumită în continuare „Legea privind RPSP”), prevede:

„(1) În cazul în care în cererea de înregistrare [în RPSP] sunt furnizate informații false sau incomplete privind beneficiarul efectiv final sau funcționarii publici în sensul articolului 4 alineatul (4) litera f) dacă nu este îndeplinită obligația de a depune o cerere de înscriere a unei

modificări a informațiilor înregistrate în [RPSP] referitoare la beneficiarul efectiv final în termenul prevăzut la articolul 9 alineatul (1) sau este încălcată interdicția prevăzută la articolul 19, autoritatea de înregistrare aplică:

- a) partenerului sectorului public o amendă egală cu valoarea avantajului economic obținut de partenerul sectorului public; dacă avantajul economic nu poate fi stabilit, autoritatea de înregistrare aplică o amendă cuprinsă între 10 000 de euro și 1 000 000 de euro;
- b) persoanei care este un organ statutar sau membrilor unui organ statutar al unui partener al sectorului public, la momentul încălcării obligației prevăzute în teza introductivă, o amendă cuprinsă între 10 000 de euro și 100 000 de euro; membrii organului statutar răspund în solidar pentru plata amenzii prevăzute în teza anterioară.

[...]"

- 10 Potrivit articolului 13 alineatul (2) din această lege, autoritatea de înregistrare trebuie să radieze din RPSP un partener al sectorului public înregistrat în cazul în care a aplicat în mod valabil o amendă rămasă definitivă pentru nerespectarea obligației de a depune în termenul legal o cerere de înscriere a unei modificări a informațiilor înregistrate în acest registru referitoare la beneficiarul efectiv sau pentru încălcarea interdicției prevăzute la articolul 19 din legea menționată, iar amenda nu a fost achitată în termenul stabilit de instanța competentă.
- 11 În conformitate cu articolul 13 alineatul (4) din aceeași lege, autoritatea de înregistrare aplică persoanei autorizate o amendă cuprinsă între 10 000 de euro și 100 000 de euro în cazul în care aceasta încalcă interdicția prevăzută la articolul 19 din Legea privind RPSP.
- 12 În conformitate cu articolul 13 alineatul (5) prima teză din Legea privind RPSP, persoana autorizată este garant pentru achitarea amenzii aplicate persoanei care îndeplinește funcția de organ statutar al partenerului sectorului public.
- 13 În conformitate cu articolul 13 alineatul (6) din această lege, atunci când aplică o amendă, autoritatea de înregistrare ia în considerare în special natura, gravitatea, modul de săvârșire și consecințele infracțiunii.
- 14 Articolul 13a din legea menționată interzice înscrierea ulterioară în RPSP a unui partener al sectorului public pentru o perioadă de doi ani de la data radierii sale din acest registru.
- 15 Potrivit articolului 14 din Legea privind RPSP, decizia de a aplica o amendă pentru motivele prevăzute la articolul 13 alineatul (2) din această lege constituie de asemenea o decizie de excludere în sensul articolului 13a din Obchodný zákonník (Codul comercial). Un organ statutar sau membrii unui organ statutar al partenerului sectorului public care a fost radiat din RPSP pot fi excluși. Consecința deciziei de excludere este că membrii excluși ai organului statutar nu pot, pentru o perioadă de trei ani de la data la care decizia a rămas definitivă, să exercite funcția de membru al organului statutar sau de membru al organului de supraveghere al niciunei societăți comerciale sau cooperative.
- 16 O entitate din sectorul public care, în calitate de parte la un contract, furnizează fonduri sau bunuri, drepturi asupra unor bunuri sau alte drepturi patrimoniale unui partener al sectorului public are dreptul de a rezilia contractul în conformitate cu articolul 15 din legea menționată la data la care decizia de aplicare a unei amenzi a rămas definitivă.

- 17 Potrivit articolului 19 litera c) din aceeași lege, „persoana autorizată nu poate îndeplini acte în temeiul prezentei legi dacă [...] are vreo relație cu un partener al sectorului public sau cu membrii organelor acestuia care ar putea pune la îndoială imparțialitatea sa, în special dacă are legături personale sau patrimoniale cu partenerul sectorului public; o relație între un partener al sectorului public și o persoană autorizată în cadrul exercitării activităților acesteia în conformitate cu reglementările speciale nu constituie o relație care ar putea pune la îndoială imparțialitatea persoanei autorizate”.

Legea privind achizițiile publice

- 18 Potrivit articolului 11 alineatul (1) din zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Legea nr. 343/2015 privind achizițiile publice și de modificare a anumitor legi) din 18 noiembrie 2015, în versiunea aplicabilă litigiului principal (denumită în continuare „Legea privind achizițiile publice”), înscrierea în RPSP este o condiție pentru ca operatorul economic să poată participa la o procedură de atribuire a unui contract de achiziții publice în calitate de ofertant sau de subcontractant al unui ofertant.

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 19 Legea privind RPSP impune înscrierea în acest registru a persoanelor fizice sau juridice care doresc să intre în raporturi patrimoniale cu sectorul public și care, în consecință, primesc fonduri publice, inclusiv fonduri europene, în special prin încheierea cu sectorul public a unui contract a cărui valoare a prestațiilor depășește pragurile stabilite de această lege. Aceasta califică drept „partener al sectorului public” orice persoană care intenționează să se angajeze în astfel de raporturi patrimoniale cu diferitele entități din sectorul public. Printre informațiile care trebuie incluse în RPSP figurează cea referitoare la beneficiarul real al partenerului sectorului public. Astfel, Legea privind RPSP urmărește să garanteze transparența raporturilor juridice pe care le stabilește sectorul public prin asigurarea divulgării structurilor de proprietate și de administrare a entităților care se află în raporturi economice cu acesta.
- 20 În vederea înscrierii sale în RPSP, partenerul sectorului public este obligat să se adreseze unei „persoane autorizate”, și anume unei persoane independente (printre altele un avocat sau un notar) care acționează cu diligența necesară, care va trebui să verifice identificarea beneficiarului efectiv al acestui partener al sectorului public și care, în urma acestei verificări, va solicita înscrierea în RPSP a partenerului menționat.
- 21 Prin ordonanțele din 3 octombrie 2022 și din 21 februarie 2023, Okresný súd Žilina (Tribunalul Districtual din Žilina, Republica Slovacă) a aplicat, în temeiul articolului 13 din Legea privind RPSP, o amendă în cuantum de 20 000 de euro societății Mabonex Slovakia, în calitate de „partener al sectorului public”, o amendă în cuantum de 10 000 de euro administratorilor A. B. și X. Y., care au acționat în numele acestei societăți în calitate de organ statutar, amendă pe care sunt obligați să o plătească în solidar, și o amendă în cuantum de 20 000 de euro în sarcina Dlhopolec, în calitate de „persoană autorizată”.
- 22 Această instanță a apreciat că, având în vedere relația existentă între unul dintre administratorii partenerului sectorului public și administratorul persoanei autorizate, care erau asociați și administratori ai unei societăți terțe, existau elemente obiective de natură să repună în discuție imparțialitatea persoanei autorizate, în sensul articolului 19 litera c) din Legea privind RPSP.

- 23 Dlhopolec ș.a. au formulat apel împotriva acestor ordonanțe la Krajský súd v Žiline (Curtea Regională din Žilina, Republica Slovacă), care l-a respins prin ordonanța din 18 iulie 2023. În aceste condiții, aceștia au formulat recurs împotriva acestei ordonanțe la Najvyšší súd Slovenskej republiky (Curtea Supremă a Republicii Slovacă), care este instanța de trimitere.
- 24 Această instanță explică, în primul rând, că, pentru a examina imparțialitatea persoanei autorizate, instanțele de prim grad de jurisdicție și de apel s-au inspirat din jurisprudența privind aprecierea imparțialității judecătorilor în cadrul procedurilor referitoare la recuzarea lor.
- 25 În al doilea rând, ea precizează că, deși recursul are ca obiect contestarea legalității amenzii aplicate în temeiul articolului 13 din Legea privind RPSP, trebuie luate în considerare și celelalte consecințe juridice pe care o asemenea sancțiune le poate determina în privința partenerului sectorului public, a persoanelor care exercită funcția de organ statutar, precum și a persoanei autorizate.
- 26 În realitate, partenerul sectorului public a fost radiat din RPSP atunci când amenda care i-a fost aplicată a rămas definitivă și nu a fost achitată în termenul stabilit de instanța competentă. În plus, persoana autorizată este răspunzătoare în solidar pentru plata amenzii aplicate persoanei care acționează în calitate de organ statutar al partenerului sectorului public. Pe de altă parte, eventuala radiere din RPSP a partenerului sectorului public poate conduce la o interdicție ca persoanele în cauză să exercite, pentru o perioadă de trei ani, funcția de membru al unui organ statutar al unei societăți. În sfârșit, entitatea din sectorul public care furnizează fonduri sau bunuri unui partener al sectorului public are dreptul de a rezilia contractul semnat cu partenerul sectorului public la data la care decizia de aplicare a unei amenzi rămâne definitivă.
- 27 În al treilea rând, instanța de trimitere arată că înscrierea în RPSP constituie o condiție pentru ca un operator economic să poată participa, în conformitate cu articolul 11 alineatul (1) din Legea privind achizițiile publice, la o procedură de achiziții publice în calitate de ofertant sau de subcontractant al unui ofertant. Întrucât această lege a transpus printre altele Directivele 2014/23 și 2014/24 în ordinea juridică slovacă și se aplică atât atribuirii contractelor de achiziții publice a căror valoare estimată depășește pragurile stabilite de aceste directive, cât și atribuirii contractelor de achiziții publice a căror valoare nu atinge aceste praguri, problema înscrierii în RPSP sau a eventualei radieri din acest registru a unui partener al sectorului public ar intra în mod direct în domeniul de aplicare al normelor privind atribuirea contractelor de achiziții publice reglementate de dreptul Uniunii.
- 28 În al patrulea rând, această instanță arată că, în lipsa înscrierii în RPSP sau pentru o perioadă de doi ani de la radierea din acest registru pronunțată cu titlu de sancțiune, o persoană fizică sau juridică nu poate nici să stabilească raporturi patrimoniale cu sectorul public, nici să perceapă fonduri europene (cu excepția celor care intră sub incidența Fondului European de Garantare Agricolă), nici să depună o ofertă în vederea încheierii unui contract cu o entitate din sectorul public atunci când valoarea contractului depășește pragul stabilit de Legea privind RPSP. Astfel de interdicții, care rezultă din aplicarea de amenzi și din eventualele consecințe juridice care decurg din acestea, ar constitui, în plus, obstacole în calea exercitării libertății de a desfășura o activitate comercială, a liberei circulații a bunurilor și a capitalurilor, precum și a liberei prestări a serviciilor în cadrul Uniunii. Aceasta precizează, în plus, că în Republica Slovacă există două sisteme de identificare a beneficiarilor reali ai unui operator economic, și anume cel care decurge din legea de transpunere a Directivei (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului

European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei (JO 2015, L 141, p. 73) și cel care rezultă din Legea privind RPSP. Astfel, în practică, nu este exclus ca beneficiarul efectiv să fie diferit în sensul acestor două legi, ceea ce ar fi problematic.

- 29 În al cincilea rând, instanța de trimitere consideră că, ținând seama de natura încălcării Legii privind RPSP și de severitatea sancțiunii care decurge de aici, aceasta din urmă constituie o sancțiune de natură penală și trebuie, în consecință, să fie impusă cu respectarea principiilor legalității, precum și proporționalității infracțiunilor și pedepselor, astfel cum sunt consacrate la articolul 49 din cartă.
- 30 Prin urmare, ea apreciază că răspunsurile la primele trei întrebări preliminare sunt determinante pentru a aprecia dacă eventuala radiere din RPSP, ca o consecință secundară a neplății amenzii aplicate partenerului sectorului public, este conformă cu dreptul Uniunii referitor la funcționarea pieței interne și la atribuirea contractelor de achiziții publice.
- 31 Pe de altă parte, această instanță consideră că un răspuns la a treia, la a patra și la a cincea întrebare preliminară va permite să se aprecieze dacă aplicarea amenzii și consecințele secundare care pot decurge din aceasta pot fi considerate ca fiind, pentru persoanele sancționate, previzibile și proporționale, precum și, prin urmare, conforme cu principiile aplicabile în materie de sancțiuni consacrate de dreptul Uniunii. În această privință, impreciziile și incoerențele identificate în dispozițiile Legii privind RPSP par cu atât mai problematice atunci când, precum în cauza principală, „avantajul economic” al partenerului sectorului public care rezultă din operațiunile sale comerciale cu sectorul public se dovedește a fi negativ.
- 32 Desigur, ar rezulta din articolul 13 alineatul (6) din Legea privind RPSP că autoritatea de înregistrare, atunci când aplică amenda, ia în considerare în special natura, gravitatea, modalitățile și consecințele încălcării obligației de înscriere în RPSP. În aceste condiții, dispoziția menționată nu s-ar aplica decât atunci când este imposibil să se determine avantajul economic obținut de partenerul sectorului public. În plus, atunci când acest avantaj poate fi determinat, articolul 13 alineatul (1) din legea menționată ar impune ca amenda să fie aplicată în limita unui quantum corespunzător valorii acestui avantaj, fără a ține seama în niciun fel de faptele care conduc la aplicarea amenzii și fără a se prevedea un plafon în ceea ce privește quantumul amenzii care poate fi aplicată. În sfârșit, numai interpretarea expunerii de motive a legii menționate de către instanțele naționale ar furniza indicații cu privire la modul în care trebuie înțeleasă noțiunea de „avantaj economic”.
- 33 În ceea ce privește a șasea întrebare preliminară, instanța de trimitere subliniază că articolul 19 litera c) din Legea privind RPSP nu prevede criterii precise referitoare la calitatea, la natura, la durata sau la proximitatea relației sau a legăturilor, susceptibile să ridice îndoieli cu privire la imparțialitatea persoanei autorizate, și că această dispoziție conferă autorității de înregistrare care aplică sancțiunea o marjă largă de apreciere. Astfel, această instanță ridică problema dacă aplicarea unei amenzi precum cea în discuție în cauza principală poate fi considerată ca fiind previzibilă și proporțională și, prin urmare, ca fiind conformă cu principiile aplicabile în materie de sancțiuni consacrate de dreptul Uniunii, în special cu articolul 49 din cartă.

34 În aceste condiții, Najvyšší súd Slovenskej republiky (Curtea Supremă a Republicii Slovace) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) Dispozițiile articolului 26 [TFUE] coroborat cu articolele 49 și 114 TFUE, [cele] ale articolului 57 [din Directiva 2014/24] coroborat cu articolul 58 din [această directivă] și [cele] ale articolului 3 [din Directiva 2014/23] coroborat cu articolele 38 și 41 [din această directivă] trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări precum cea în discuție în prezenta cauză, care leagă aplicarea unei amenzi în temeiul articolului 13 din Legea [privind RPSP] și neplata acesteia de excluderea posibilității de a încheia contracte și contracte de concesiune cu sectorul public (atât pe baza rezultatelor procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice, cât și în afara unor asemenea proceduri) numai ca urmare a (și, așadar, din cauza) radierii din [RPSP]?
- 2) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, dispozițiile menționate ale articolului 26 [TFUE] coroborat cu articolele 49 și 114 TFUE, [cele] ale articolului 57 [din Directiva 2014/24] coroborat cu articolul 58 din [această directivă] și [cele] ale articolului 3 [din Directiva 2014/23] coroborat cu articolele 38 și 41 [din această directivă] trebuie interpretate în sensul că se opun posibilității de a impune o amendă în temeiul articolului 13 alineatul (1) litera a) din Legea [privind RPSP], a cărei neplată poate conduce la radierea din [RPSP]?
- 3) În cazul unui răspuns negativ la prima întrebare, articolul 49 din [cartă] și principiul proporționalității pedepselor care decurge din acesta trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări precum cea în discuție în prezenta cauză, care asociază în mod automat neplata unei amenzi aplicate unui partener al sectorului public cu radierea acestuia din RPSP și cu imposibilitatea înscrierii sale în RPSP pentru o perioadă de doi ani de la radiere, fără nicio posibilitate de a lua în considerare gravitatea infracțiunii, circumstanțele individuale ale săvârșirii acesteia și motivele neplății amenzii?
- 4) Dispozițiile articolului 49 din cartă și principiul proporționalității pedepselor trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări precum cea în discuție în prezenta cauză, potrivit căreia autoritatea care aplică amenda unui partener al sectorului public aplică în mod automat o amendă în cuantumul avantajului economic [obținut de acesta], fără ca această autoritate să poată efectua o distincție în funcție de infracțiunea care a determinat aplicarea amenzii și fără să poată lua în considerare celelalte consecințe juridice negative (ale sancțiunii) care pot surveni pentru persoana sancționată ca urmare a aplicării amenzii?
- 5) Dispozițiile articolului 49 din cartă, precum și principiul legalității și proporționalității pedepselor și principiul securității juridice trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări precum cea în discuție în prezenta cauză, în temeiul căreia se aplică o amendă în cuantumul avantajului economic [obținut de partenerul sectorului public], fără ca reglementarea însăși să stabilească în mod explicit parametrii de bază pentru determinarea acestui avantaj și mai precis baza de calcul al avantajului economic și perioada de realizare a avantajului economic respectiv?
- 6) Dispozițiile articolului 49 din cartă, precum și principiul legalității infracțiunilor și principiul securității juridice trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări precum cea în discuție în prezenta cauză, potrivit căreia nerespectarea cerinței privind imparțialitatea persoanei autorizate constituie temeiul juridic al aplicării sancțiunii, fără a se preciza în detaliu criteriile pe baza cărora trebuie apreciată această imparțialitate?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la competența Curții

- 35 Guvernul slovac susține, cu titlu principal, că Curtea nu este competentă să răspundă la prezenta cerere de decizie preliminară. Astfel, niciunul dintre domeniile dreptului Uniunii identificate de instanța de trimitere nu ar privi Legea privind RPSP, care, după cum arată însăși această instanță, nu ar transpune niciun act de drept al Uniunii în ordinea juridică slovacă.
- 36 În această privință, guvernul menționat afirmă, mai întâi, că instanța de trimitere se limitează să evoce într-un mod foarte imprecis existența unei legături între reglementarea Uniunii privind contractele de achiziții publice și obiectul cererii de decizie preliminară. În orice caz, această instanță s-ar întemeia pe o apreciere juridică eronată în ceea ce privește consecințele pe care Legea privind RPSP le-ar putea produce în privința acestei reglementări.
- 37 În continuare, indicațiile instanței menționate referitoare la legislația slovacă în materie de combatere a spălării banilor nu pot, în sine, să stabilească existența unei legături suficiente cu Directiva 2015/849. Potrivit guvernului slovac, procedura principală nu ar privi deloc, de altfel, problema interpretării acestei directive.
- 38 În sfârșit, acest guvern apreciază că instanța de trimitere nu precizează nicidecum considerațiile care au determinat-o să concluzioneze că Legea privind RPSP constituie un obstacol în calea exercitării libertăților fundamentale și nici că, în cadrul legislației în discuție în litigiul principal, este vorba despre o „punere în aplicare a dreptului Uniunii”, în sensul articolului 51 alineatul (1) din cartă.
- 39 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, în cadrul unei trimiteri preliminare în temeiul articolului 267 TFUE, Curtea poate să interpreteze dreptul Uniunii numai în limitele competențelor care îi sunt atribuite (Hotărârea din 4 septembrie 2025, AW „T”, C-225/22, EU:C:2025:649, punctul 30 și jurisprudența citată).
- 40 În ceea ce privește, în primul rând, aplicabilitatea Directivei 2015/849, este suficient să se constate că instanța de trimitere nu a adresat Curții nicio întrebare privind interpretarea acestei directive și că, pentru a răspunde la cererea de decizie preliminară, nu este necesară interpretarea acesteia. Astfel, argumentele invocate de Republica Slovacă în această privință nu au incidență asupra problemei dacă Curtea este competentă să răspundă la cererea de decizie preliminară.
- 41 În al doilea rând, în ceea ce privește aspectul dacă există o legătură suficientă între reglementarea Uniunii privind achizițiile publice și obiectul cererii de decizie preliminară, instanța de trimitere precizează că orice persoană fizică sau juridică care dorește să intre în raporturi patrimoniale cu sectorul public și în special să încheie un contract în cadrul unei proceduri de atribuire a unui contract de achiziții publice este obligată, atunci când valoarea prestației patrimoniale depășește pragul stabilit de legea aplicabilă, să se înscrie în mod obligatoriu în RPSP, cel puțin pe durata contractului în cauză încheiat cu sectorul public.
- 42 Această instanță adaugă că Legea privind RPSP a modificat Legea privind achizițiile publice, care a transpus în ordinea juridică slovacă printre altele Directivele 2014/23 și 2014/24.

- 43 În plus, în urma cererii de informații adresate instanței de trimitere de președintele Curții la 22 octombrie 2024, aceasta a confirmat că unele dintre operațiunile comerciale realizate de Mabonex Slovakia și ale căror facturi au fost luate în considerare pentru a calcula avantajul economic pe care această societate l-a obținut, în scopul aplicării amenzii în discuție în litigiul principal, au fost executate în temeiul unor contracte încheiate în urma unor proceduri de atribuire a unor contracte de achiziții publice, reglementate de legislația națională de transpunere a Directivelor 2014/23 și 2014/24.
- 44 Având în vedere aceste elemente, trebuie să se constate că există o legătură suficientă între obiectul cererii de decizie preliminară și Directivele 2014/23 și 2014/24. Această concluzie nu poate fi infirmată de faptul că, astfel cum afirmă guvernul slovac, instanța de trimitere s-a întemeiat pe o interpretare eronată a consecințelor pe care Legea privind RPSP le-ar avea asupra legislației slovace privind achizițiile publice, această apreciere ținând de interpretarea dreptului național pe care Curtea nu este abilitată să o repună în discuție în cadrul procedurii de trimitere preliminară (a se vedea în acest sens Hotărârea din 30 octombrie 2025, Attal et Associés, C-321/24, EU:C:2025:836, punctul 24, precum și jurisprudența citată).
- 45 În al treilea rând, elementele examinate la punctele 40-42 din prezenta hotărâre permit de asemenea să se considere că, contrar celor susținute de guvernul slovac, legislația în discuție în litigiul principal constituie o „punere în aplicare a dreptului Uniunii”, în sensul articolului 51 alineatul (1) din cartă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 iulie 2024, protectus, C-185/23, EU:C:2024:657, punctul 42 și jurisprudența citată).
- 46 În special, potrivit indicațiilor instanței de trimitere amintite la punctul 41 din prezenta hotărâre, înscrierea în RPSP constituie o condiție necesară pentru ca un operator economic să poată încheia un contract în cadrul unei proceduri de atribuire a unui contract de achiziții publice. Lipsa unei astfel de înscrieri se aseamănă, prin urmare, cu un motiv de excludere de la participarea la un asemenea contract. Or, trebuie arătat că, deși articolul 57 din Directiva 2014/24 enumeră în mod exhaustiv motivele de excludere, aceasta nu exclude posibilitatea statelor membre de a menține sau de a edicta norme materiale destinate în special să garanteze, în materia contractelor de achiziții publice, respectarea principiului egalității de tratament, consacrat la articolul 18 alineatul (1) din Directiva 2014/24, precum și a principiului transparenței pe care îl implică acesta din urmă, care se impun autorităților contractante în orice procedură de atribuire a unui astfel de contract și care constituie temeiul directivelor Uniunii referitoare la procedurile de atribuire a contractelor de achiziții publice, cu condiția ca principiul proporționalității să fie respectat (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 mai 2009, Assitur, C-538/07, EU:C:2009:317, punctul 21, precum și Hotărârea din 15 septembrie 2022, J. Sch. Omnibusunternehmen și K. Reisen, C-416/21, EU:C:2022:689, punctul 58).
- 47 În aceste condiții, prin impunerea înscrierii în RPSP, în conformitate cu Legea privind RPSP, în temeiul căreia au fost aplicate amenzile în discuție în litigiul principal, este necesar să se considere că Republica Slovacă a exercitat o putere discreționară sau de apreciere care face parte integrantă din regimul instituit printr-un act de drept al Uniunii, ceea ce, potrivit unei jurisprudențe constante, implică faptul că acest stat membru pune în aplicare acest drept, în sensul articolului 51 alineatul (1) din cartă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 noiembrie 2019, TSN și AKT, C-609/17 și C-610/17, EU:C:2019:981, punctul 50, precum și Hotărârea din 29 iulie 2024, protectus, C-185/23, EU:C:2024:657, punctul 59 și jurisprudența citată).

- 48 În al patrulea rând, argumentul Republicii Slovace potrivit căruia instanța de trimitere nu precizează deloc considerațiile care au determinat-o să concluzioneze că Legea privind RPSP reprezintă un obstacol în calea exercitării libertăților fundamentale ține de o excepție de inadmisibilitate și nu poate avea incidență asupra aprecierii referitoare la competența Curții de a răspunde la cererea de decizie preliminară.
- 49 Din considerațiile care precedă rezultă că Curtea este competentă să răspundă la cererea de decizie preliminară.

Cu privire la admisibilitatea întrebărilor preliminare

- 50 Guvernul slovac susține, în primul rând, că primele trei întrebări preliminare sunt inadmisibile din cauza caracterului lor abstract și a lipsei lor de relevanță pentru soluționarea litigiului principal.
- 51 Acest guvern arată în esență că societatea Mabonex Slovakia nu a fost radiată din RPSP în temeiul articolului 13 alineatul (2) din Legea privind RPSP, ci că, dimpotrivă, la data prezentării în fața Curții a observațiilor scrise ale guvernului menționat, această societate continua să fie înscrisă în acest registru. El subliniază de asemenea că, după ce societatea menționată a achitat, în termenul stabilit de instanța competentă, cuantumul amenzii care i-a fost aplicată, o astfel de radiere nu ar mai putea interveni în temeiul acestei dispoziții. Or, primele trei întrebări preliminare ar privi exclusiv ipoteza, exclusă în prezent, a unei „radieri potențiale [a Mabonex Slovakia] din RPSP ca o consecință secundară a neplății amenzii aplicate partenerului sectorului public” și ar fi, prin urmare, inadmisibile.
- 52 Guvernul slovac susține, în al doilea rând, că un răspuns la a patra și la a cincea întrebare preliminară nu ar fi relevant pentru soluționarea litigiului principal. Astfel, contrar a ceea ce par să sugereze aceste întrebări, nu ar fi fost aplicată societății Mabonex Slovakia nicio amendă care să corespundă cuantumului avantajului economic obținut, în sensul articolului 13 alineatul (1) litera a) prima teză din Legea privind RPSP, dat fiind că autoritatea de înregistrare a aplicat în realitate acestei societăți o amendă în temeiul celei de a doua teze a alineatului (1) litera a) al acestui articol 13, întrucât nu a putut fi determinat un asemenea avantaj economic deoarece rezultatul economic al acestei societăți s-a dovedit negativ.
- 53 Trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, procedura instituită la articolul 267 TFUE constituie un instrument de cooperare între Curte și instanțele naționale cu ajutorul căruia Curtea le furnizează acestora din urmă elementele de interpretare a dreptului Uniunii care le sunt necesare pentru soluționarea litigiului asupra căruia urmează să se pronunțe (Hotărârea din 21 martie 2024, Remia Com Impex, C-10/23, EU:C:2024:259, punctul 27 și jurisprudența citată).
- 54 Potrivit unei jurisprudențe de asemenea constante, în cadrul cooperării dintre Curte și instanțele naționale, necesitatea de a ajunge la o interpretare a dreptului Uniunii care să fie utilă instanței naționale presupune ca aceasta să respecte cu strictețe cerințele privind conținutul unei cereri de decizie preliminară, care figurează explicit la articolul 94 din Regulamentul de procedură al Curții (Hotărârea din 21 martie 2024, Remia Com Impex, C-10/23, EU:C:2024:259, punctul 28 și jurisprudența citată). Aceste cerințe sunt în plus amintite la punctele 13, 15 și 16 din Recomandările Curții de Justiție a Uniunii Europene în atenția instanțelor naționale, referitoare la efectuarea trimiterilor preliminare (JO 2019, C 380, p. 1), care figurează în prezent la punctele 13, 15 și 16 din noua versiune a Recomandărilor Curții de Justiție a Uniunii Europene în atenția instanțelor naționale, referitoare la efectuarea trimiterilor preliminare (JO C, C/2024/6008).

- 55 Astfel, conform articolului 94 litera (a) din Regulamentul de procedură, este indispensabil ca instanța de trimitere să definească cadrul factual și normativ în care se încadrează întrebările adresate sau cel puțin să explice ipotezele de fapt pe care se întemeiază aceste întrebări. Într-adevăr, în cadrul procedurii instituite la articolul 267 TFUE, Curtea este abilitată să se pronunțe numai asupra interpretării unui text al Uniunii pornind de la faptele care îi sunt indicate de instanța națională (Hotărârea din 21 martie 2024, Remia Com Impex, C-10/23, EU:C:2024:259, punctul 29 și jurisprudența citată).
- 56 În ceea ce privește, în primul rând, primele trei întrebări adresate de instanța de trimitere, ea arată că răspunsul la aceste întrebări este esențial pentru a aprecia dacă radierea potențială din RPSP a partenerului sectorului public ca o consecință secundară a neplății amenzii care i-a fost aplicată este conformă cu dreptul Uniunii, în special cu anumite dispoziții referitoare la exercitarea libertăților fundamentale. Or, cererea de decizie preliminară cuprinde, în această privință, o expunere lacunară a situației de fapt din litigiul principal, nefurnizând nicio indicație care să permită Curții să stabilească dacă Mabonex Slovakia, în calitate de partener al sectorului public, nu a achitat amenda și dacă, din cauza acestei neplăți, societatea menționată a fost radiată efectiv din RPSP, cu consecința de a fi împiedicată să încheie cu vreo entitate publică un contract în cadrul unei proceduri de atribuire a unor contracte de achiziții publice și a unor contracte de concesiune.
- 57 Rezultă că aceste întrebări se întemeiază pe o situație ipotetică, și anume radierea Mabonex Slovakia din RPSP, sau chiar nu conțin suficiente elemente care să permită Curții să dea un răspuns util instanței de trimitere [a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 martie 2023, Mercedes-Benz Group (Răspunderea producătorilor de vehicule echipate cu dispozitive de manipulare), C-100/21, EU:C:2023:229, punctul 53].
- 58 În aceste condiții, primele trei întrebări preliminare trebuie considerate inadmisibile.
- 59 În al doilea rând, trebuie arătat că a patra și a cincea întrebare preliminară vizează în esență interpretarea articolului 49 alineatele (1) și (3) din cartă, pentru a permite instanței de trimitere să stabilească dacă articolul 13 alineatul (1) litera a) prima teză din Legea privind RPSP este suficient de precis și dacă respectă principiul proporționalității pedepselor.
- 60 Or, faptul că autoritatea de înregistrare a aplicat Mabonex Slovakia o amendă nu pe baza avantajului economic pe care această societate l-ar fi obținut, în conformitate cu acest articol 13 alineatul (1) litera a) prima teză, ci pe baza cuantumurilor prevăzute în a doua teză a acestei dispoziții nu implică, în sine, că aceste întrebări sunt inadmisibile.
- 61 În realitate, din cererea de decizie preliminară reiese că Dlhopolec ș.a. consideră că autoritatea de înregistrare ar fi trebuit să aplice o amendă acestei societăți în temeiul articolului 13 alineatul (1) litera a) prima teză din Legea privind RPSP, din moment ce, în opinia lor, „avantajul economic” putea fi determinat, chiar dacă ar fi fost negativ. Astfel, nu se poate exclude ca examinarea întrebărilor menționate, în raport cu această dispoziție, să fie relevantă pentru soluționarea litigiului principal.
- 62 În consecință, a patra și a cincea întrebare preliminară sunt admisibile.

Cu privire la a patra, a cincea și a șasea întrebare

Considerații introductive

- 63 Întrucât a patra, a cincea și a șasea întrebare preliminară privesc în esență interpretarea articolului 49 din cartă, trebuie să se stabilească dacă această dispoziție este aplicabilă în cadrul litigiului principal, examinând dacă regimul de sancțiuni în discuție în litigiul principal are o natură penală.
- 64 Reiese dintr-o jurisprudență constantă că sunt relevante trei criterii pentru aprecierea naturii penale a unei sancțiuni, în special în scopul aplicării articolului 49 din cartă. Primul este calificarea juridică a faptei ilicite în dreptul intern, al doilea, natura însăși a faptei ilicite, iar al treilea, gradul de severitate a sancțiunii pe care persoana în cauză riscă să o suporte (Hotărârea din 1 august 2025, BAJI Trans, C-544/23, EU:C:2025:614, punctul 63 și jurisprudența citată).
- 65 Deși este de competența instanței de trimitere să aprecieze, în lumina acestor criterii, dacă amenzi aplicate Dlhopolec ș.a. sunt de natură penală în sensul articolului 49 alineatul (1) din cartă, Curtea, pronunțându-se asupra unei trimiteri preliminare, poate totuși să ofere precizări destinate să orienteze această instanță în aprecierea sa (Hotărârea din 1 august 2025, BAJI Trans, C-544/23, EU:C:2025:614, punctul 64 și jurisprudența citată).
- 66 În primul rând, trebuie arătat că Legea privind RPSP nu califică drept „penală” sancțiunea impusă în temeiul articolului 13 din aceasta. Totuși, aplicarea articolului 49 din cartă se extinde, independent de calificarea drept sancțiuni penale în dreptul intern, la sancțiuni care trebuie considerate ca prezentând un caracter penal în temeiul celorlalte două criterii menționate la punctul 64 din prezenta hotărâre (a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 august 2025, BAJI Trans, C-544/23, EU:C:2025:614, punctul 66 și jurisprudența citată).
- 67 În ceea ce privește, în al doilea rând, natura încălcării, rezultă că amenzi aplicate ca urmare a încălcării cerințelor Legii privind RPSP urmăresc obiective atât de descurajare, cât și de reprimare a acestor încălcări, în măsura în care, în temeiul articolului 13 alineatul (1) litera a) din Legea privind RPSP, partenerului sectorului public i se aplică fie o amendă în limita cuantumului avantajului economic pe care l-a obținut, fie o amendă într-un quantum cuprins între 10 000 de euro și 1 000 000 de euro, fără ca aceste amenzi să aibă vocația de a repara prejudiciul cauzat de acestea (a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 august 2025, BAJI Trans, C-544/23, EU:C:2025:614, punctele 67 și 68, precum și jurisprudența citată).
- 68 În al treilea rând, în ceea ce privește criteriul referitor la gradul de severitate a sancțiunii aplicate, din cererea de decizie preliminară reiese, pe de o parte, că încălcarea obligației de imparțialitate a persoanei autorizate să înscrie în RPSP partenerul sectorului public poate justifica aplicarea unei amenzi acestuia din urmă, fie în quantumul avantajului economic pe care acest partener l-a obținut, fie, atunci când acest avantaj economic nu poate fi cuantificat, într-un quantum cuprins între 10 000 de euro și 1 000 000 de euro. Pe de altă parte, persoanei autorizate i se aplică o amendă într-un quantum cuprins între 10 000 de euro și 100 000 de euro.
- 69 Or, este necesar să se amintească, în această privință, că gradul de severitate a sancțiunii aplicate trebuie apreciat în funcție de pedeapsa maximă prevăzută de dispozițiile relevante (Hotărârea din 1 august 2025, BAJI Trans, C-544/23, EU:C:2025:614, punctul 70 și jurisprudența citată).

- 70 În speță, trebuie să se constate că, atunci când amenda este aplicată în raport cu avantajul economic obținut de partenerul sectorului public, nu este prevăzut niciun plafon în această privință. În plus, în ipoteza în care acest avantaj nu poate fi cuantificat, amenda aplicată poate atinge 1 000 000 de euro pentru partenerul sectorului public și 100 000 de euro pentru persoana autorizată, sume care se dovedesc considerabile.
- 71 În aceste condiții, sub rezerva verificărilor care trebuie efectuate de instanța de trimitere, este necesar să se sublinieze că un regim de sancțiuni care prezintă caracteristicile prevăzute la articolul 13 din Legea privind RPSP are o natură penală, în sensul articolului 49 din cartă. Rezultă că acest regim trebuie apreciat în lumina principiilor legalității infracțiunilor și pedepselor, precum și proporționalității, consacrate la articolul 49 alineatele (1) și (3) din cartă.

Cu privire la a șasea întrebare

- 72 Prin intermediul celei de a șasea întrebări, care trebuie analizată în primul rând, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 49 alineatul (1) din cartă și principiul securității juridice trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări naționale care prevede că persoana autorizată să înscrie o societate într-un registru al partenerilor sectorului public este împiedicată să efectueze o astfel de înscriere atunci când relația pe care o are cu partenerul sectorului public este de natură să repună în discuție imparțialitatea sa, în special ca urmare a legăturilor personale sau patrimoniale care o unesc cu acest partener al sectorului public, fără să fie precizate alte criterii care să permită să se aprecieze această imparțialitate și chiar dacă nerespectarea acestei cerințe de imparțialitate conduce la aplicarea unei sancțiuni de natură penală.
- 73 Principiul securității juridice impune, pe de o parte, ca normele de drept să fie clare și precise și, pe de altă parte, ca aplicarea lor să fie previzibilă pentru justițiabili, mai ales atunci când ele pot produce consecințe defavorabile. Principiul menționat impune în special ca o reglementare să permită persoanelor interesate să cunoască cu exactitate întinderea obligațiilor pe care le instituie în sarcina lor și ca ele să aibă posibilitatea să își cunoască în mod neechivoc drepturile și obligațiile și să acționeze în consecință (Hotărârea din 29 iulie 2024, Belgian Association of Tax Lawyers ș.a., C-623/22, EU:C:2024:639, punctul 36 și jurisprudența citată).
- 74 Principiul legalității în materie penală, consacrat la articolul 49 alineatul (1) din cartă și care constituie o expresie particulară a principiului general al securității juridice, implică în special ca legea să definească în mod clar infracțiunile și pedepsele pentru acestea. Această condiție este îndeplinită atunci când justițiabilul poate ști, pornind de la textul dispoziției pertinente și, la nevoie, cu ajutorul interpretării care este dată acestui text de către instanțe, care sunt acțiunile și omisiunile care angajează răspunderea sa penală (a se vedea în acest sens Hotărârea din 3 mai 2007, *Advocaten voor de Wereld*, C-303/05, EU:C:2007:261, punctul 50, Hotărârea din 28 martie 2017, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, punctul 162, precum și Hotărârea din 29 iulie 2024, *Belgian Association of Tax Lawyers ș.a.*, C-623/22, EU:C:2024:639, punctele 39 și 40).
- 75 În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la articolul 7 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950, care consacră drepturi ce corespund celor garantate la articolul 49 din cartă, din cauza caracterului în mod necesar general al actelor legislative, modul de redactare a acestora nu poate prezenta o precizie absolută. De aici rezultă în special că, deși utilizarea tehnicii legislative care constă în recurgerea la categorii generale mai degrabă decât la

liste exhaustive lasă adesea zone de umbră în privința limitelor definiției, aceste îndoieli cu privire la cazuri-limită nu sunt suficiente, în sine, pentru a face ca o dispoziție să fie incompatibilă cu articolul 7 din convenția menționată, în măsura în care aceasta se dovedește suficient de clară în marea majoritate a cazurilor (a se vedea în acest sens în special Curtea EDO, 15 noiembrie 1996, *Cantoni împotriva Franței*, CE:ECHR:1996:1115JUD001786291, § 31 și 32). Aceste considerații sunt de asemenea valabile, în temeiul articolului 52 alineatul (3) din cartă, în ceea ce privește articolul 49 din aceasta (Hotărârea din 28 martie 2017, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, punctul 165).

- 76 În plus, potrivit jurisprudenței Curții, principiul preciziei legii aplicabile nu poate fi interpretat în sensul că interzice clarificarea progresivă a normelor privind răspunderea penală prin interpretări jurisprudențiale, atât timp cât acestea sunt în mod rezonabil previzibile (Hotărârea din 28 martie 2017, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, punctul 167, precum și Hotărârea din 29 iulie 2024, *Belgian Association of Tax Lawyers ș.a.*, C-623/22, EU:C:2024:639, punctul 43).
- 77 În speță, instanța de trimitere arată în esență că articolul 19 litera c) din Legea privind RPSP nu prevede criterii precise referitoare la calitatea, la natura, la durata, la proximitatea relației sau a legăturilor, susceptibile să ridice îndoieli cu privire la imparțialitatea persoanei autorizate atunci când înscrie în RPSP un partener al sectorului public, și conferă, în această privință, o marjă largă de apreciere autorității de înregistrare, care, dacă este cazul, aplică sancțiunea pentru nerespectarea acestei cerințe de imparțialitate.
- 78 Este necesar să se amintească de la bun început că nu este de competența Curții, în cadrul unei trimiteri preliminare, să se pronunțe cu privire la interpretarea dispozițiilor naționale și să hotărască dacă interpretarea dată acestora de instanța de trimitere este corectă, o asemenea interpretare fiind, astfel, de competența exclusivă a instanțelor naționale [Hotărârea din 15 iunie 2023, *Bank M. (Consecințele anulării contractului)*, C-520/21, EU:C:2023:478, punctul 52 și jurisprudența citată].
- 79 În schimb, Curtea este competentă, în cadrul unei trimiteri preliminare, pe baza dosarului cauzei principale, precum și a observațiilor care i-au fost prezentate, să furnizeze instanței de trimitere indicații utile, de natură să îi permită să soluționeze litigiul cu care este sesizată (Hotărârea din 19 iunie 2025, *Lietuvos bankas*, C-671/23, EU:C:2025:457, punctul 47 și jurisprudența citată).
- 80 În această privință, pentru a permite instanței de trimitere să stabilească dacă gradul de precizie al articolului 19 litera c) din Legea privind RPSP îndeplinește cerințele articolului 49 alineatul (1) din cartă în ceea ce privește criteriile care permit să se aprecieze nerespectarea cerinței de imparțialitate care revine persoanei abilitate să verifice informațiile relevante și să înscrie în RPSP partenerul sectorului public, este necesar să se constate, în primul rând, că, potrivit acestei dispoziții, „persoana autorizată nu poate îndeplini acte în temeiul [acestei] legi dacă are vreo relație cu un partener al sectorului public sau cu membrii organelor acestuia care ar putea pune la îndoială imparțialitatea sa, în special dacă are legături personale sau patrimoniale cu partenerul sectorului public; o relație între un partener al sectorului public și o persoană autorizată în cadrul exercitării activităților acesteia în conformitate cu reglementările speciale nu constituie o relație care ar putea pune la îndoială imparțialitatea persoanei autorizate”.
- 81 Rezultă că articolul 19 litera c) din Legea privind RPSP, în măsura în care precizează conținutul cerinței de imparțialitate prin referire la existența unor legături atât personale, cât și patrimoniale între persoana abilitată și partenerul sectorului public, cuprinde o formulare conformă cu cerința prevăzută la articolul 49 alineatul (1) din cartă, astfel cum această dispoziție a fost interpretată de

Curte în jurisprudența menționată la punctul 74 din prezenta hotărâre. Astfel, o asemenea formulare, care caracterizează natura relațiilor dintre persoana autorizată și partenerul sectorului public, le permite acestora să cunoască, cu un grad suficient de claritate și de precizie, întinderea obligațiilor lor în materie de imparțialitate în vederea înscrierii în RPSP a acestui partener și să știe că nerespectarea acestor obligații este de natură să angajeze răspunderea lor penală, expunându-le la amenzi prevăzute la articolul 13 din Legea privind RPSP.

- 82 Aceasta este situația cu atât mai mult cu cât articolul 19 litera c) din această lege precizează, de altfel, situațiile care nu pot fi considerate ca fiind o relație susceptibilă să repună în discuție imparțialitatea persoanei autorizate, și anume relația dintre partenerul sectorului public și persoana autorizată în cadrul exercitării activității sale reglementate de prevederi specifice, ceea ce, potrivit instanței de trimitere, vizează printre altele relația avocat-client sau intervenția notarilor și a consilierilor fiscali.
- 83 În al doilea rând, faptul că acest articol 19 litera c) lasă o marjă de apreciere autorității de înregistrare pentru a examina dacă legăturile existente între persoana abilitată și partenerul sectorului public sunt de natură să repună în discuție cerința de imparțialitate prevăzută la articolul menționat nu poate, în sine, să conducă la concluzia că această dispoziție nu este suficient de clară și de precisă, în sensul articolului 49 alineatul (1) din cartă. În această privință, astfel cum arată guvernul slovac și sub rezerva verificărilor a căror efectuare revine instanței de trimitere, persoana autorizată să înscrie în RPSP un partener al sectorului public trebuie, având în vedere modul de redactare a articolului 19 litera c) menționat, să se aștepte în mod rezonabil ca această autoritate să verifice elementele de fapt și de drept care caracterizează legăturile personale și patrimoniale ce o unesc cu acest partener pentru a stabili dacă sunt susceptibile să ridice îndoieli cu privire la imparțialitatea persoanei menționate și, prin urmare, să o împiedice să înscrie în RPSP partenerul menționat.
- 84 În al treilea rând, împrejurarea evocată de instanța de trimitere potrivit căreia instanțele naționale competente s-au referit la jurisprudența privind imparțialitatea judecătorilor pentru a clarifica domeniul de aplicare al cerinței de imparțialitate care revine persoanei abilitate să înscrie în RPSP partenerul sectorului public, în sensul articolului 19 litera c) din Legea privind RPSP, nu poate fi considerată contrară articolului 49 alineatul (1) din cartă.
- 85 Astfel, după cum s-a amintit la punctul 76 din prezenta hotărâre, acest articol 49 alineatul (1) permite clarificarea graduală a normelor privind răspunderea penală prin interpretări jurisprudențiale, cu condiția ca acestea să fie în mod rezonabil previzibile. Or, trebuie arătat că aplicarea prin analogie, într-un alt context juridic, a unei jurisprudențe existente nu poate fi considerată imprevizibilă, din moment ce se înscrie în cadrul metodelor obișnuite de interpretare a dreptului.
- 86 Astfel, sub rezerva verificărilor care trebuie efectuate de instanța de trimitere, nu rezultă, având în vedere modul de redactare a articolului 19 litera c) din Legea privind RPSP coroborat cu articolul 13 din această lege, precum și metoda de interpretare utilizată de instanțele naționale competente, că persoana autorizată și partenerul sectorului public în cauză sunt împiedicați să stabilească, în mod suficient de clar și de precis, în sensul articolului 49 alineatul (1) din cartă, acțiunile și omisiunile care pot angaja răspunderea lor penală.
- 87 Această concluzie nu poate fi repusă în discuție de faptul că, potrivit instanței de trimitere, în speță atât Okresný súd Žilina (Tribunalul Districtual din Žilina), cât și Krajský súd v Žiline (Curtea Regională din Žilina) au considerat în esență că persoana autorizată încalcă articolul 19

litera c) din Legea privind RPSP prin faptul că s-au limitat să constate existența unei participări comune, pe de o parte, a asociatului și administratorului persoanei autorizate și, pe de altă parte, a asociatului și administratorului partenerului sectorului public într-o societate terță, fără a furniza alte indicații cu privire la natura și la intensitatea acestei relații de afaceri.

- 88 Astfel, acest element constituie o chestiune referitoare la caracterul corect al interpretării dreptului național pe care au efectuat-o aceste instanțe, precum și la respectarea obligației de motivare, care nu poate avea incidență asupra aprecierii aspectului dacă această dispoziție este suficient de clară și de precisă pentru a îndeplini cerințele articolului 49 alineatul (1) din cartă. În orice caz, presupunând că această interpretare este considerată imprevizibilă, în sensul jurisprudenței referitoare la acest articol 49 alineatul (1), o asemenea constatare nu ar permite să se concluzioneze că articolul 19 litera c) din Legea privind RPSP, ca atare, nu îndeplinește cerințele articolului 49 alineatul (1) menționat, ci ar implica mai degrabă că interpretarea menționată nu ar putea fi reținută, din moment ce ar fi contrară drepturilor fundamentale.
- 89 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la a șasea întrebare că articolul 49 alineatul (1) din cartă și principiul securității juridice trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei reglementări naționale care prevede că persoana autorizată să înscrie o societate într-un registru al partenerilor sectorului public este împiedicată să efectueze o astfel de înscriere atunci când relația pe care o are cu partenerul sectorului public este de natură să repună în discuție imparțialitatea sa, în special ca urmare a unor legături personale sau patrimoniale care o unesc cu acest partener al sectorului public, fără să fie precizate alte criterii care să permită să se aprecieze această imparțialitate și chiar dacă nerespectarea acestei cerințe de imparțialitate conduce la aplicarea unei sancțiuni de natură penală, în măsura în care, având în vedere modul de redactare a acestei reglementări naționale, precum și interpretarea sa în temeiul metodelor obișnuite de interpretare a dreptului din partea instanțelor naționale competente, această persoană autorizată și partenerul menționat al sectorului public sunt în măsură să determine, în mod suficient de clar și de precis, care acte și omisiuni sunt susceptibile să angajeze răspunderea lor penală.

Cu privire la a cincea întrebare

- 90 Prin intermediul celei de a cincea întrebări, care trebuie analizată înaintea celei de a patra întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 49 alineatul (1) din cartă și principiul securității juridice trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări naționale care, în cazul nerespectării cerinței de imparțialitate care revine persoanei autorizate să înscrie o societate într-un registru al partenerilor sectorului public, se limitează să prevadă aplicarea în privința acestei societăți a unei amenzi care corespunde cuantumului avantajului economic pe care aceasta l-a obținut în cadrul raporturilor sale cu sectorul public, fără a preciza parametrii care permit să se stabilească acest avantaj.
- 91 Din cererea de decizie preliminară reiese că articolul 13 alineatul (1) litera a) prima teză din Legea privind RPSP prevede că, în cazul încălcării printre altele a interdicției prevăzute la articolul 19 litera c) din această lege, care impune ca, în vederea înscrierii în RPSP a partenerului sectorului public, persoana autorizată să nu aibă nicio relație cu acest partener sau cu membrii organelor sale care să fie de natură să repună în discuție imparțialitatea sa, autoritatea de înregistrare aplică partenerului sectorului public „o amendă în cuantumul avantajului economic pe care acest partener l-a obținut”. Atunci când acest avantaj economic nu poate fi cuantificat, autoritatea respectivă aplică partenerului menționat al sectorului public o amendă într-un cuantum cuprins între 10 000 de euro și 1 000 000 de euro.

- 92 Decurge astfel din acest articol 13 alineatul (1) litera a) că posibilitatea de a cuantifica avantajul economic obținut de partenerul sectorului public, precum și quantumul avantajului atunci când acesta poate fi cuantificat determină sau, cel puțin, influențează quantumul amenzii care este aplicată acestui partener pentru încălcarea obligației prevăzute la articolul 19 litera c) din Legea privind RPSP. Prin urmare, pentru a respecta cerințele articolului 49 alineatul (1) din cartă, este necesar ca noțiunea de „avantaj economic”, în sensul acestei legi, să fie suficient de clară și de precisă pentru a permite partenerilor sectorului public să determine sancțiunile la care se expun în cazul încălcării legii menționate.
- 93 În această privință, instanța de trimitere observă că articolul 13 alineatul (1) litera a) prima teză din Legea privind RPSP nu precizează dacă această noțiune de „avantaj economic” vizează avantajul economic pe care societatea sancționată l-a obținut în temeiul unui contract încheiat cu un organism din sectorul public, contract a cărui încheiere ar fi, de exemplu, condiționată de înscrierea sa în RPSP, sau dacă este necesar să se țină seama de avantajul economic rezultat din activitatea comercială și economică globală a acestei societăți. Această instanță adaugă că dispoziția menționată nu stabilește perioada relevantă pentru a aprecia un astfel de avantaj, în special dacă trebuie să se ia în considerare perioada ulterioară înscrierii în RPSP, cea care urmează încheierii contractului sau anul calendaristic care precedă anul în cursul căruia este impusă sancțiunea.
- 94 În acest context, instanța de trimitere arată că atât Okresný súd Žilina (Tribunalul Districtual din Žilina), cât și Krajský súd v Žiline (Curtea Regională din Žilina) au interpretat noțiunea de „avantaj economic”, în sensul articolului 13 alineatul (1) litera a) prima teză din Legea privind RPSP, întemeindu-se pe expunerea de motive a acestei legi. Aceste instanțe ar fi considerat astfel că noțiunea menționată vizează beneficiul pe care partenerul sectorului public l-a obținut din operațiunile relevante realizate cu sectorul public în perioada cuprinsă între înscrierea acestui partener în RPSP și începutul procedurii de sancționare.
- 95 Prin urmare, instanța de trimitere ridică problema conformității acestui demers interpretativ cu articolul 49 alineatul (1) din cartă, subliniind totodată că o asemenea interpretare este conformă cu expunerea de motive a Legii privind RPSP.
- 96 Trebuie amintit că împrejurarea că o reglementare se referă la noțiuni largi care trebuie clarificate progresiv nu se opune în principiu ca această reglementare să fie considerată ca prevăzând norme clare și precise care să permită justițiabilului să prevadă, în cazul încălcării reglementării menționate, ce sancțiuni de natură penală pot fi impuse. În această privință, este important să se stabilească dacă aparența de ambiguitate sau de caracter vag al acestor noțiuni poate fi înlăturată prin recurgerea la metodele obișnuite de interpretare a dreptului (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 iulie 2024, *Belgian Association of Tax Lawyers ș.a.*, C-623/22, EU:C:2024:639, punctul 44 și jurisprudența citată).
- 97 Or, în speță, trebuie să se arate că o interpretare a noțiunii de „avantaj economic”, în sensul articolului 13 alineatul (1) litera a) prima teză din Legea privind RPSP, printr-o trimitere la expunerea de motive a acestei legi constituie, potrivit indicațiilor furnizate de instanța de trimitere, o metodă obișnuită de interpretare în dreptul slovac.
- 98 În aceste condiții, noțiunea menționată, astfel cum a fost interpretată prin intermediul unei astfel de metode, apare ca fiind suficient de clară și de precisă în raport cu cerințele care decurg din principiile securității juridice și legalității în materie penală.

- 99 Instanța de trimitere adaugă că, în speță, după ce au constatat că Mabonex Slovakia obținuse un „avantaj economic” negativ rezultat din operațiunile sale comerciale cu sectorul public, Okresný súd Žilina (Tribunalul Districtual din Žilina) și Krajský súd v Žiline (Curtea Regională din Žilina) au decis să aplice acestei societăți o amendă de 20 000 de euro în temeiul articolului 13 alineatul (1) litera a) a doua teză din Legea privind RPSP. Or, această interpretare ar fi problematică întrucât legea menționată nu ar preciza că un „avantaj economic” negativ trebuie înțeles ca raportându-se la o situație în care acest avantaj nu poate fi cuantificat.
- 100 Trebuie subliniat în această privință că, astfel cum s-a arătat la punctul 88 din prezenta hotărâre, această întrebare se referă la caracterul corect al interpretării dreptului național, apreciere care este de competența instanței de trimitere. În schimb, întrebarea menționată nu poate avea incidență asupra caracterului clar și precis al articolului 13 alineatul (1) litera a) prima teză din Legea privind RPSP, în sensul principiilor securității juridice și legalității în materie penală.
- 101 Pentru a aprecia respectarea articolului 49 alineatul (1) din cartă, trebuie să se stabilească dacă un partener al sectorului public este în măsură să prevadă situațiile în care se expune unei amenzi și dacă modul de calcul al acesteia prezintă un caracter previzibil în mod rezonabil.
- 102 Or, trebuie arătat, asemenea guvernului slovac și sub rezerva verificărilor care trebuie efectuate de instanța de trimitere, că, având în vedere economia și finalitatea acestei legi, astfel cum reiese din cererea de decizie preliminară, un partener al sectorului public, atunci când din relațiile sale cu sectorul public reiese un rezultat economic negativ, poate să prevadă în mod rezonabil că se expune aplicării unei amenzi calculate în conformitate cu articolul 13 alineatul (1) litera a) din legea menționată atunci când a săvârșit o încălcare a aceleiași legi. Revine instanței de trimitere sarcina de a aprecia dacă, în astfel de împrejurări, un asemenea partener al sectorului public putea să prevadă în mod rezonabil că un „avantaj economic” negativ putea fi asimilat unei imposibilități de a cuantifica acest avantaj.
- 103 Având în vedere considerațiile care precedă, este necesar să se răspundă la a cincea întrebare că articolul 49 alineatul (1) din cartă și principiul securității juridice trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei reglementări naționale care, în cazul nerespectării cerinței de imparțialitate care revine persoanei autorizate să înscrie o societate într-un registru al partenerilor sectorului public, se limitează să prevadă aplicarea în privința acestei societăți a unei amenzi care corespunde cuantumului avantajului economic pe care aceasta l-a obținut în cadrul relațiilor sale cu sectorul public, fără a preciza parametrii care permit să se stabilească acest avantaj, cu condiția ca acești parametri să poată decurge dintr-o metodă obișnuită de interpretare a dreptului aplicată de instanțele naționale competente, astfel încât societatea menționată să fie în măsură să stabilească într-un mod suficient de clar și de precis sancțiunile la care se expune în cazul încălcării acestei reglementări.

Cu privire la a patra întrebare

- 104 Prin intermediul celei de a patra întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 49 alineatul (3) din cartă trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale care aplică în mod automat unei societăți care a încălcat această reglementare o amendă corespunzătoare cuantumului avantajului economic pe care aceasta l-a obținut în cadrul relațiilor sale cu sectorul public, fără ca autoritatea competentă să poată face distincție în funcție de natura încălcării săvârșite și nici să poată lua în considerare celelalte consecințe juridice negative pe care aplicarea amenzii menționate le poate determina pentru societatea sancționată.

- 105 În această privință, trebuie amintit că principiul proporționalității pedepselor prevăzut la articolul 49 alineatul (3) din cartă impune ca severitatea unei sancțiuni să corespundă gravității infracțiunii în cauză (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 octombrie 2021, ECOTEX BULGARIA, C-544/19, EU:C:2021:803, punctul 97 și jurisprudența citată).
- 106 Principiul proporționalității se impune nu numai în ceea ce privește determinarea elementelor constitutive ale unei încălcări, ci și în ceea ce privește stabilirea regulilor referitoare la intensitatea amenzilor și la aprecierea elementelor care pot fi luate în considerare în vederea stabilirii acestora (Hotărârea din 6 octombrie 2021, ECOTEX BULGARIA, C-544/19, EU:C:2021:803, punctul 98 și jurisprudența citată).
- 107 Reiese de asemenea din jurisprudența Curții că măsurile represive permise de legislația națională nu trebuie să depășească limitele a ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor urmărite în mod legitim de această legislație. În acest context, Curtea a precizat că rigoarea sancțiunilor trebuie să fie adecvată gravității încălcărilor pe care le reprimă, în special prin asigurarea unui efect realmente disuasiv (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 octombrie 2021, ECOTEX BULGARIA, C-544/19, EU:C:2021:803, punctele 99 și 100, precum și jurisprudența citată).
- 108 În speță, astfel cum reiese din cererea de decizie preliminară, articolul 13 alineatul (1) litera a) prima teză din Legea privind RPSP prevede aplicarea în sarcina partenerului sectorului public a unei amenzi care corespunde quantumului avantajului economic pe care acesta l-a obținut în cadrul relațiilor sale cu sectorul public, și aceasta pentru toate încălcările prevăzute la acest articol, în special în cazul încălcării interdicției prevăzute la articolul 19 litera c) din această lege.
- 109 Trebuie arătat, în primul rând, că, având în vedere modul de redactare a acestor dispoziții și elementele care figurează în cererea de decizie preliminară, acestea instituie un regim de răspundere obiectivă, în temeiul căruia constatarea faptelor constitutive ale încălcării, independent de intenția sau de neglijența persoanelor în cauză, și anume operatorul economic, partener al sectorului public, și persoana abilitată să îl înscrie pe acesta în RPSP, este suficientă pentru ca autoritatea de înregistrare să aplice o amendă corespunzătoare avantajului economic pe care acest operator economic l-a obținut în cadrul relațiilor sale cu sectorul public.
- 110 Or, faptul că amenda aplicată în cazul încălcării printre altele a acestui articol 19 litera c) poate fi egală cu un asemenea avantaj nu poate, în sine, să implice că articolul 49 alineatul (3) din cartă se opune articolului 13 alineatul (1) litera a) prima teză din Legea privind RPSP. Astfel, nu se poate exclude ca o sancțiune prin care se urmărește să se obțină întregul avantaj economic pe care o societate l-a obținut în cadrul raporturilor sale cu sectorul public, chiar dacă nu s-a conformat cerințelor acestei legi, să fie coerentă și eficientă pentru a atinge obiectivul urmărit de legea menționată, care vizează să asigure transparența raporturilor juridice și comerciale pe care sectorul public le întreține cu partenerii săi.
- 111 De asemenea, împrejurarea, evocată de instanța de trimitere, că articolul 13 alineatul (1) litera a) prima teză din Legea privind RPSP nu stabilește niciun plafon pentru o astfel de amendă nu este, în sine, contrară principiului proporționalității pedepselor, în sensul articolului 49 alineatul (3) din cartă, în măsura în care introducerea unui astfel de plafon ar putea compromite eficacitatea amenzii, precum și efectul său disuasiv și represiv, întrucât ar putea determina anumiți operatori economici să nu se conformeze obligațiilor care decurg din această lege atunci când avantajul economic pe care doresc să îl obțină în cadrul relațiilor lor cu sectorul public depășește acest plafon.

- 112 Cu toate acestea, în al doilea rând, instanța de trimitere arată că, la aplicarea articolului 13 alineatul (1) litera a) prima teză din Legea privind RPSP, autoritatea însărcinată cu înregistrarea aplică în mod automat amenda prevăzută de această dispoziție, fără a ține seama de împrejurările proprii speței. Or, trebuie arătat că un asemenea automatism, în cadrul unei amenzi al cărei quantum este potențial foarte ridicat, nu respectă principiul proporționalității în sensul articolului 49 alineatul (3) din cartă, din moment ce această autoritate nu are posibilitatea de a adapta quantumul amenzii în funcție de gravitatea încălcării săvârșite.
- 113 În special, această instanță precizează că autoritatea de înregistrare nu ține seama de faptul că informațiile înscrise în RPSP, referitoare la beneficiarul real al partenerului sectorului public, sunt corecte. Or, exactitatea acestor informații constituie o împrejurare pertinentă la aplicarea amenzii de către această autoritate. Astfel, într-o asemenea ipoteză, aceste informații permit entităților din sectorul public să dispună, în mod fiabil, de ansamblul datelor relevante referitoare la operatorul economic care dorește să se angajeze în relații juridice și comerciale cu acest sector, asigurând astfel transparența în cadrul acestor relații și, prin urmare, garantând realizarea obiectivului urmărit de Legea privind RPSP.
- 114 În al treilea rând, din articolul 13 alineatul (6) din această lege reiese că, la aplicarea unei amenzi, autoritatea de înregistrare ține seama în special de natura, de gravitatea, precum și de modalitățile și de consecințele încălcării obligației în cauză. În aceste condiții, instanța de trimitere precizează că această dispoziție nu se aplică, în practică, decât în ipoteza în care avantajul economic obținut de partenerul sectorului public nu poate fi cuantificat, astfel încât quantumul amenzii trebuie apreciat atunci în raport cu articolul 13 alineatul (1) litera a) a doua teză din Legea privind RPSP.
- 115 Prin urmare, deși aplicarea, într-o asemenea ipoteză, a articolului 13 alineatul (6) din această lege poate respecta cerința proporționalității prevăzută la articolul 49 alineatul (3) din cartă, revine instanței de trimitere sarcina de a se asigura că, în speță, în cazul în care ar considera că autoritatea însărcinată cu înregistrarea a aplicat în mod corect amenzile în discuție în litigiul principal în temeiul articolului 13 alineatul (1) litera a) a doua teză din legea menționată, această autoritate a luat în considerare toate împrejurările relevante ale speței, în conformitate cu articolul 13 alineatul (6) menționat.
- 116 În al patrulea și ultimul rând, în ceea ce privește celelalte consecințe nefavorabile pe care Legea privind RPSP le prevede pentru societatea sancționată, instanța de trimitere arată, pe de o parte, că, odată ce amenda aplicată a devenit definitivă, entitatea din sectorul public poate, în temeiul articolului 15 din această lege, să rezilieze orice contract cu partenerul sectorului public. Este adevărat, în această privință, că o asemenea reziliere poate determina consecințe potențial considerabile pentru operatorul economic în cauză. Cu toate acestea, pentru a verifica respectarea articolului 49 alineatul (3) din cartă, trebuie să se arate că revine entității din sectorul public, iar nu autorității de înregistrare, care aplică amenda, în sensul articolului 13 alineatul (1) litera a) din această lege, sarcina de a ține seama de gravitatea consecințelor unei astfel de rezilieri în raport cu ansamblul celorlalte împrejurări relevante ale speței. Astfel, în stadiul aplicării amenzii, această autoritate nu este în măsură să stabilească dacă entitatea publică va proceda efectiv la rezilierea contractului.
- 117 Pe de altă parte, instanța de trimitere consideră problematic, având în vedere respectarea articolului 49 alineatul (3) din cartă, faptul că, în conformitate cu articolul 13 alineatul (2) din Legea privind RPSP, aceeași autoritate procedează la radierea partenerului sectorului public din

RPSP atunci când a aplicat o amendă, rămasă definitivă, printre altele, pentru încălcarea interdicției prevăzute la articolul 19 din această lege, iar amenda respectivă nu a fost achitată în termenul stabilit de instanța competentă.

- 118 În această privință, trebuie subliniat că, la aplicarea amenzii, autoritatea de înregistrare nu este în măsură să stabilească dacă partenerul sectorului public se va abține de la plata acestei amenzi și drept urmare acesta va fi radiat din RPSP. Prin urmare, având în vedere articolul 49 alineatul (3) din cartă, nu se poate impune ca Legea privind RPSP să impună acestei autorități să țină seama de o asemenea eventualitate la stabilirea cuantumului amenzii.
- 119 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la a patra întrebare că articolul 49 alineatul (3) din cartă trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale care aplică în mod automat unei societăți care a încălcat această reglementare o amendă corespunzătoare cuantumului avantajului economic pe care aceasta l-a obținut în cadrul relațiilor sale cu sectorul public, fără ca autoritatea competentă să poată lua în considerare, în scopul stabilirii cuantumului acestei amenzi, vreo împrejurare legată de încălcarea obligației în cauză. În schimb, articolul 49 alineatul (3) din cartă trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei reglementări naționale care prevede aplicarea unei amenzi în limitele unui interval care presupune o sumă minimă și una maximă, cu condiția ca autoritatea competentă să țină seama în special de natura, de gravitatea, precum și de modalitățile și de consecințele încălcării obligației în cauză.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 120 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a opta) declară:

- 1) Articolul 49 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și principiul securității juridice trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei reglementări naționale care prevede că persoana autorizată să înscrie o societate într-un registru al partenerilor sectorului public este împiedicată să efectueze o astfel de înscriere atunci când relația pe care o are cu partenerul sectorului public este de natură să repună în discuție imparțialitatea sa, în special ca urmare a unor legături personale sau patrimoniale care o unesc cu acest partener al sectorului public, fără să fie precizate alte criterii care să permită să se aprecieze această imparțialitate și chiar dacă nerespectarea acestei cerințe de imparțialitate conduce la aplicarea unei sancțiuni de natură penală, în măsura în care, având în vedere modul de redactare a acestei reglementări naționale, precum și interpretarea sa în temeiul metodelor obișnuite de interpretare a dreptului din partea instanțelor naționale competente, această persoană autorizată și partenerul menționat al sectorului public sunt în măsură să determine, în mod suficient de clar și de precis, care acte și omisiuni sunt susceptibile să angajeze răspunderea lor penală.**

- 2) **Articolul 49 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și principiul securității juridice trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei reglementări naționale care, în cazul nerespectării cerinței de imparțialitate care revine persoanei autorizate să înscrie o societate într-un registru al partenerilor sectorului public, se limitează să prevadă aplicarea în privința acestei societăți a unei amenzi care corespunde cuantumului avantajului economic pe care aceasta l-a obținut în cadrul relațiilor sale cu sectorul public, fără a preciza parametrii care permit să se stabilească acest avantaj, cu condiția ca acești parametri să poată decurge dintr-o metodă obișnuită de interpretare a dreptului aplicată de instanțele naționale competente, astfel încât societatea menționată să fie în măsură să stabilească într-un mod suficient de clar și de precis sancțiunile la care se expune în cazul încălcării acestei reglementări.**
- 3) **Articolul 49 alineatul (3) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale care aplică în mod automat unei societăți care a încălcat această reglementare o amendă corespunzătoare cuantumului avantajului economic pe care aceasta l-a obținut în cadrul relațiilor sale cu sectorul public, fără ca autoritatea competentă să poată lua în considerare, în scopul stabilirii cuantumului acestei amenzi, vreo împrejurare legată de încălcarea obligației în cauză. În schimb, articolul 49 alineatul (3) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei reglementări naționale care prevede aplicarea unei amenzi în limitele unui interval care presupune o sumă minimă și una maximă, cu condiția ca autoritatea competentă să țină seama în special de natura, de gravitatea, precum și de modalitățile și de consecințele încălcării obligației în cauză.**

Semnături